

NYHETER OM EU

NYHETSREVY FRÅN FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU ■ NR 27 DECEMBER 2002

Klart för folkomröstning om EMU den 14 september nästa år

Den 29 november enades partiledarna om att folkomröstningen om svenskt deltagande i EU:s valutaunion EMU, ska hållas den 14 september nästa år. Även om tidpunkten är klar återstår flera knepiga frågor. Vid partiöverläggningar den 17 december är det meningen att partiledarna ska enas om hur själva frågan ska formuleras, vad som ska stå på valsedlarna, hur kampanjpengarnas ska fördelas och vilka som ska vara röstberättigade (vid EU-omröstningen 1994 fick de som bott tre år i landet vara med även om de inte var svenska medborgare).

Folkomröstningen om EMU handlar inte bara om huruvida Sverige ska skrota kronan och införa euron som valuta. EMU är en mycket större fråga än så. Den får inte förminska till att handla om sedlar och mynt. Förutom gemensam valuta har de tolv EMU-medlemmarna i valutaunionen även gemensam centralbank och gemensam penningpolitik.

Om Sverige går med i EMU betyder det att Europeiska centralbanken i Frankfurt tar över ansvar för till exempel räntenivån från den svenska riksbanken. Det gör att Sverige på egen hand inte kan styra landets ekonomi på samma sätt som i dag med ränteändringar.

Vi kan inte hellre devalvera för att göra den svenska kronan billigare. Även finanspolitiken (dvs. skatte- och budgetpolitiken) sätts under förmyndarskap. Riksdagens, och därmed svenska folkets, självbestämmande inskränks än mer.

– Det är en demokratifråga att själva kunna bestämma om vår ekonomi, säger Ingela Mårtensson, ordförande i Folkrörelsen Nej till EU.

EMU handlar inte om ekonomi i första hand, utan om politik. Valutaunionen betraktas och beskrivs av sina tillskyndare som ett nödvändigt steg för att påskynda och förstärka den ekonomiska och politiska integrationen i EU.

– EMU ingår i ett byggande av Europas förenta stater, säger Ingela Mårtensson. Erfarenheterna från kärnkraftsomröstningen

visar att otydliga alternativ måste undvikas. Nu handlar det om att ta ställning för eller mot att Sverige ska anslutas till EMU och det måste framgå, varken mer eller mindre. Inga tvetydigheter, inga reservationer, inga partiprofileringar – bara ja eller nej till EMU.

Utifrån våra erfarenheter från folkomröstningen om medlemskap i EU måste resurserna på ja- och nej-sidan måste vara mer rättvist fördelade. Förra gången hade ja-sidan 20 gånger mer resurser än nej-sidan. De statliga anslagen bör fördelas av en oberoende beredningsgrupp och ges i god tid.

Erfarenheterna från EU-omröstningen visar att statens informationsinsatser i allt väsentligt var ja-propaganda. Svenska folket

baxades in i EU med hjälp av vinklade statliga utredningar och osakliga hushålls-broschyrer från utrikesdepartementet och riksskatteverket.

Denna gång måste statens egen information inskränkas till de allra nödvändigaste sakupplysningarna. Det enda sättet för att minimera risken för att statsapparaten agerar partiskt är att tilldela den en så blygsam roll i upplysningsarbetet som möjligt.

Det är bara tio månader kvar till folkomröstningen. Ja-sidan har ju liksom i EU-omröstningen ett ekonomiskt övertag. Det är ett ganska dött lopp i opinionsmätningarna, men det är nej-sidan som ökar.

– Jag tror att vi klarar det, säger Ingela Mårtensson.

Lars-Erik Håkansson

LO vill ha buffertfonder

LO vill ha statligt finansierade buffertfonder för att säga ja till euron. Det framkom när LO presenterade sitt remissvar till den statliga EMU-utredningen.

LO är kritiskt till att utredningen inte förordat buffertfonder, fonder som kan stötta ekonomin i nedgångar för att klara sysselsättningen. Utredningen anser inte att effekterna av sådana fonder motsvaras av kostnaderna, men utesluter inte att arbetsmarknadens parter kan skapa någon form av fonder. LO anser dock att buffertfonder skall vara statligt finansierade.

Svenskt Näringsliv avvisar EMU-fonder

Svenskt Näringsliv säger nej till så kallade EMU-fonder.

– Vi avstyrker alla former av buffertfonder, såväl i statlig som i parternas regi, säger Björn Lindgren, ansvarig för Svenskt Näringslivs remissvar på den statliga EMU-utredningen.

Därmed går Svenskt Näringsliv emot LO, som vill att EMU-fonderna ska fungera som en finanspolitisk buffert eftersom möjligheten att anpassa räntan och kronkursen försvinner vid ett EMU-inträde. Svenskt Näringsliv tror dock att eventuella ekonomiska chocker kommer att drabba alla eller merparten av EMU-länderna.

Även TCO är kritiska till buffertfonder eftersom de blir kostsamma och tar lång tid att bygga upp.

Svensk ekonomi bättre än EMU-ländernas

Svensk ekonomi går bättre än ekonomin i euroområdet. Ekonomin har vänt upp på grund av ökad export och en stark privat konsumtion, något som gör att den svenska konjunkturen inte liknar euroländernas utan den amerikanska konjunkturen.

Och nu varnar Handelsbanken för att EMU:s penningpolitik inte är anpassad för svensk ekonomi. Om den svenska ekonomin går bättre än den europeiska så kan Sverige behöva ha lite högre räntor än övriga EU-länder.

Het debatt om EMU på MUF:s stämma

Moderata ungdomsförbundet tog efter en lång och het debatt ställning för ett svenskt medlemskap i EMU.

Ja-sidan vann omröstningen vid MUF-stämman i Göteborg i slutet av november med knappt två tredjedels majoritet. 64 av ombuden stödde ett inträde i EMU, medan

Nu säger Sverige nej till EMU

För första gången på drygt ett år är svenskarna emot EMU. Stödet för EMU har successivt minskat ända sedan i våras, men i november är det första gången sedan juni 2001 som nej-sidan har ett övertag, visar den undersökning som Sifo gör på uppdrag av TT. Den senaste månaden har nej-sidan gjort ett ordentligt ryck. Andelen EMU-motståndare har ökat från 34 till 41 procent, medan andelen som är för ett medlemskap har minskat från 43 till 37 procent.

Det som gör undersökningen extra besvärlig för Göran Persson och andra socialdemokratiska EMU-anhängare är att stödet minskar mest bland partiets väljare. Andelen motståndare inom socialdemokraterna har på en månad gått upp från 34 till 44 procent. Bara 31 procent uppger i dag att de skulle rösta

33 var emot.

Moderaterna driver sedan länge på för ett svenskt EMU-medlemskap, men ungdomsförbundet tog alltså inte ställning förrän nyligen.

Beslutet föregicks av en oväntat intensiv och långvarig debatt. Den avgående förbundsstyrelsen var oenig i frågan. Den nyvalde MUF-ordföranden Christofer Fjellner anser att det är en svår ideologisk fråga men är själv EMU-anhängare.

Tyskarna gillar ej euron

Nästa ett år efter det att euron infördes som betalningsmedel i Tyskland säger 61 procent att de inte gillar de nya pengarna enligt en undersökning av opinionsinstitutet Forsa.

Bara 38 procent av tyskarna är positiva till den nya valutan. Särskilt i östra Tyskland är befolkningen besviken över att ha förlorat D-marken. Här vill så många som 68 procent ha den tillbaka.

Hela 95 procent av de tillfrågade har upplevt att övergången till euron har lett till prisstegringar. Och 66 procent menade att den enda positiva med euron var att slippa växla pengar, när man reser mellan olika EU-länder.

Enn Kokk mot EMU

I den färskas antologin Var blev ni av, ljuva drömmar? tar en av socialdemokraternas verkliga partiveteraner, Enn Kokk, bladet från munnen när det gäller EU och EMU.

ja till EMU.

Det är inget djärvt påstående att socialdemokraterna kommer att avgöra folkomröstningen. Trots ledningens entusiasm finns ett starkt motstånd bland socialdemokratiska väljare. Socialdemokrater mot EMU, med stöd av fackförbunden Handels och Transport, drog nyligen igång sin organisation.

Ännu en undersökning visar att stödet för ett svenskt EMU-medlemskap minskar. I Demoskops novembermätning svarar 43 procent av de tillfrågade att de är för ett medlemskap samtidigt som lika många, 43 procent, är emot. 14 procent av de tillfrågade vet inte hur de skulle rösta om det vore val i dag. I oktobermätningen svarade 45 procent att de var för ett svenskt medlemskap medan 39 procent var emot.

Kokk, under flera decennier sekreterare i partistyrelsen och programkommissioner, konstaterar att socialdemokratin "gradvis [har] nöts ner, som folkrörelse och som idebärare, och jag har gång på gång ställt mig frågan: Vart tog den där elden vägen?" Roten till det onda är anslutningen till EU, "det avgörande steget" bort från den demokratiska nationalstat som Kokk finner vara den överlägset bästa formen av demokrati. Det är en utveckling som måste stoppas innan socialliberalismen och pragmatismen helt tar över partiet. Ett mål är att det i den stundande EMU-omröstningen "se till att det blir en seger för nej-sidan", ett annat att "vråda klockan tillbaka och begränsa EU-samarbetet till det verkligt nödvändiga, till exempel miljösamarbete".

Gahrton kampanjledare i EMU-valet

Miljöpartiet, som säger nej till ett svenskt EMU-medlemskap, har valt Per Gahrton till kampanjledare i det kommande EMU-valet. Gahrton, ledamot i EU-parlamentet, håller med statsminister Göran Persson som sagt att EMU är den viktigaste frågan för Sverige sedan andra världskriget:

"De svenska väljarna ska kunna avgöra vilken ekonomisk politik som ska föras. Ska vi kunna bekämpa arbetslösheten eller låta den stiga till EU-nivå, som är dubbelt så hög som den svenska?" frågar sig Gahrton i en kommentar till att han utsetts till kampanjledare.

NYHETER OM EU UTGES EN GÅNG I MÅNADEN AV FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU. ANSVARIG UTGIVARE: INGELA MÅRTENSSON.
REDAKTÖR: GÖSTA TORSTENSSON. ADRESS: RONDÖVÄGEN 312, 142 41 SKOGÅS. TFN: 08-771 43 79. E-POST:
GOSTA.TORSTENSSON@TELIA.COM. PRENUMERATION: ENSKILDA PERSONER 60 KR/12 NR. ORGANISATIONER M.M. 120 KR/12 NR.
DISTRIBUTION: FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU, BOX 311 24, 400 32 GÖTEBORG. TFN. 031-701 01 77. E-POST: FNEU@ALGONET.SE.